

Зарафшон шаҳар 10-умумий урта таълим мактабининг ЧЁТ фани уқитувчиси Хамраева Мукаддас Муродовнанинг “Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асослари” мавзусида тайёрлаган слайд дарс ишланмаси.

ЎҚУВ САВОЛЛАРИ:

1. Аҳолини ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг моҳияти ва асоси.
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазир-лар Маҳкамасининг Қарорлари.
3. Ўзбекистон Республикаси Қонунлари.

Учебные вопросы

1. Сущность и основы защиты населения и территорий от ЧС.
2. Руководящие и нормативные документы составляющие законодательную основу защиты от ЧС.
3. Законы по защите населения и территории Республики Узбекистана в области защиты от ЧС.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 4 март кундаги “Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигини ташkil этиш тўғрисида”ги ПФ-1378-сонли Фармони

Аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида қўйилган дадил қадамлардан бири – аввал Мудофаа вазирлиги қошида фуқаро мудофааси ва фавқулодда вазиятлар бошқармасининг, сўнгра эса шу бошқарма негизда **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 4 мартдаги ПФ–1378–Фармони** билан Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг ташkil этилиши бўлди.

Фармон билан фавқулодда вазиятларни бартараф этиш, моддий ва маънавий қадриятларни муҳофаза қилиш, шунингдек, тинчлик ва ҳарбий даврда фавқулодда вазиятлар вужудга келганда уларнинг оқибатларини тугатиш ҳамда зарарларини камайтириш соҳасида давлат сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш вазирликнинг асосий вазифалари этиб белгиланди.

**Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг
1996 йил 11 апрел кундаги “Ўзбекистон
Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг
фаолиятини ташкил этиш масалалари тўғрисида”ги
143-сонли Қарори**

**Постановления Кабинета Министров Республики
Узбекистан
№ 143 от 11 апреля 1996 г. "О вопросах организации
деятельности Министерства по чрезвычайным
ситуациям Республики Узбекистан".**

**Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 27 октябр
кунидаги “Техноген, табиий ва экологик
тусдаги фавқулодда вазиятларни таснифи
тўғрисида”ги 455-сонли Қарори**

**Постановление Кабинета Министров
Республики Узбекистан от 27 октября 1998 г. №
455 "О классификации чрезвычайных
ситуаций техногенного, природного и
экологического характера".**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжамасининг 1998 йил 27 октябрда қабул қилинган 455 – сонли “Техноген, табиий ва экологик тусдаги фавқулодда вазиятларнинг таснифи тўғрисида”ги қарорида мамлакатимиз ҳудудида содир бўлиши мумкин бўлган барча фавқулодда вазиятлар келиб чиқиш характери ва ўлчамларига кўра таснифлаб берилган.

Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ташкил топгунга қадар ҳам аҳоли саломатлигини таъминлаш, аҳоли ва ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш масалаларига катта аҳамият берилган.

Бу борада республикаимиз ҳукумати томонидан бир нечта қарорлар қабул қилинган. Улардан бири Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжамасининг 1996 йил

12 апрелда қабул қилинган 201 – сонли “Тошқин, сел оқимларини оқизиш юбориш ва кўчки ҳодисалари билан боғлиқ бўлган ҳалокатли оқибатларнинг олдини олиш ҳамда уларни бартараф этиш чора – тадбирлари тўғрисида”ги қароридир.

ГИДРОТЕХНИК ИНШООТЛАРДАГИ АВАРИЯЛАР САБАБЛАРИ

ТАБИИЙ

ЗИЛЗИЛА

КЎЧКИ

**СУВ САТХИ
КЎТАРИЛИШИ**

ТЕХНОГЕН

**ЛОЙИХА ВА ҚУРИЛИШДАГИ
ХАТОЛАР**

**ИШЛАТИШ ҚОИДАЛАРИДАГИ
ХАТОЛАР**

**УСКУНАЛАРНИНГ ЭСКИРИШИ,
ЗАНГЛАШИ**

**ПОРТЛАШЛАР ВА ЖАНГОВОР
ТЕРРИСТИК ХАРАКАТЛАР**

Зилзила

ЗИЛЗИЛА

Ер силкинишларининг пайдо бўлган жойи **ЗИЛЗИЛА ЎҚОҒИ**, унинг маркази эса **ГИПОЦЕНТР** дейилади. Гипоцентрнинг ер юзидаги проекцияси **ЭПИЦЕНТР** дейилади. Гипоцентр ва эпицентр оралиғидаги масофа **ЗИЛЗИЛАНИНГ ЧУҚУР-ЛИГИ** дейилади.

Ёнгин ва портлашларнинг асосий сабаблари ва турлари:

ЁНГИН ХАВФСИЗЛИК
КОИДАЛАРИГА
АМАЛ КИЛМАСЛИК;

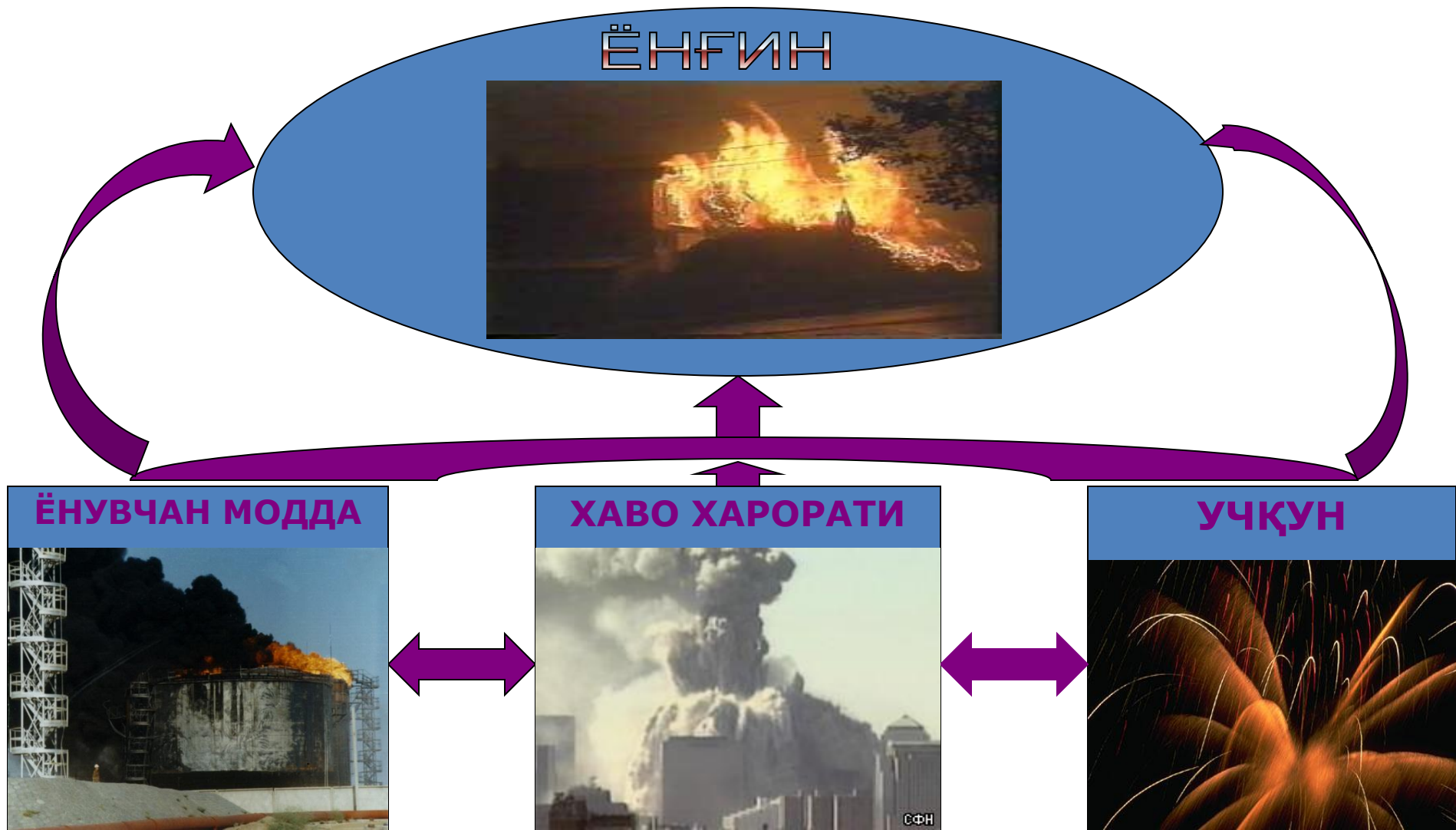
ФУКАРОЛАРНИНГ
ЛОКАЙДЛИГИ,
ЭЪТИБОРСИЗЛИГИ;

ЭЛЕКТР
СИМЛАРИНИНГ
НОСОЗЛИГИ;

Ёнғиннинг келиб чиқиши учун уч омилни бир вақтнинг ўзида бир жойда бўлиши кифоядир, яъни ёнувчан модда, ҳаво харорати, учқун (аланга)

Ёнгин портлашларнинг асосий сабаблари ва турлари:

Ёнгин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилмаслик

Фуқароларнинг лоқайдлиги, эътиборсизлиги

Электр симларнинг носозлиги

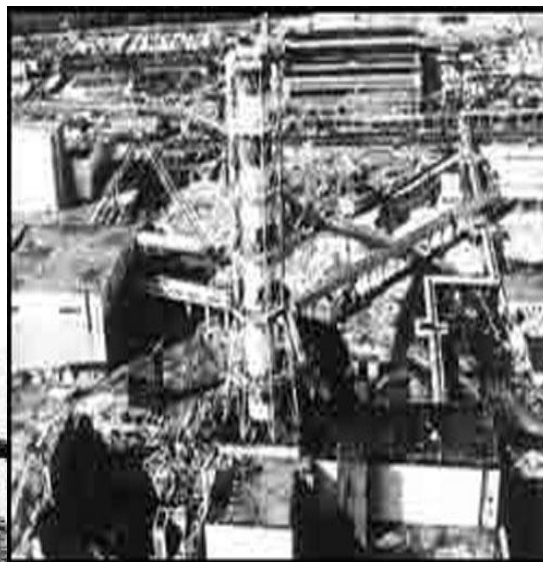
ЁНГИН, ПОРТЛАШ

Газ, кўмир, ўтин билан иситиладиган воситаларнинг носозлиги

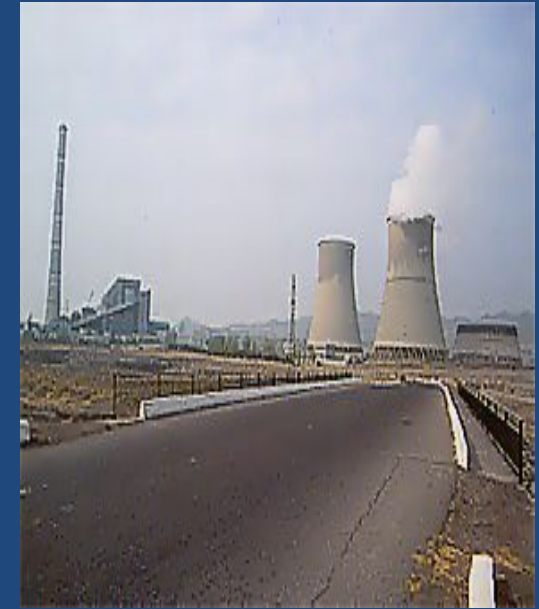
Болаларнинг ўт билан ўйнашлари

Қастдан ўт қўйиш

ЧЕРНОБЫЛЬ АТОМ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ ВА УНИНГ АСОРАТЛАРИ

ХАВФЛИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ОБЪЕКТЛАРИ

ХАВФЛИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ОБЪЕКТИ ХОДИМЛАРИГА ҚЎЙИЛАДИГАН САНОАТ ХАВФСИЗЛИГИ ТАЛАБЛАРИ (10-МОДДА)

- саноат хавфсизлиги соҳасидаги қонун ҳужжатларида, шунингдек норматив техник ҳужжатларда кўрсатилган талабларга риоя этишлари;
- саноат хавфсизлиги соҳасида тайёргарликдан ва атесстациядан ўтишлари;
- хавфли ишлаб чиқариш объектларидаги авария ва нохуш ходиса ҳақида тегишли шахсларни дарҳол хабардор қилишлари;
- хавфли ишлаб чиқариш объектларида авария ва нохуш ходиса юз берган тақдирда, ишларни белгиланган тартибда тўхтатиб туришлари;
- хавфли ишлаб чиқариш объектларидаги авариянинг кенгайиб кетишига йўл қўймаслик ва унинг оқибатларини тугатиш бўйича ишларни амалга оширишда белгиланган тартибда иштирок этишлари шарт.

Ўзбекистон Республикасининг
2000 йил 15 декабр кундаги
“Терроризмга қарши кураш тўғрисида”ги Қонуни

Қонуннинг мақсади терроризмга қарши кураш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат бўлиб, асосий вазифалари этиб шахс, жамият ва давлатнинг терроризмдан хавфсизлигини таъминлаш, давлатнинг суверенитетини ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилиш, фуқаролар тинчлиги ва миллий тотувликни сақлаш, деб белгиланди.

- **Террорчи - террорчилик фаолиятини амалга оширишда иштирок этаётган шахс.**
- **Террорчилик гурухи – олдиндан тил бириктириб террорчилик ҳаракатларини содир этиш, бундай ҳаракатга тайёргарлик кўрган ёки унисодир этишга суиқасд қилган шахслар гурухи.**
- **Террорчилик ташкилоти – икки ёки ундан ортиқ шахсинг ёки террорчилик гурухларининг террорчилик фаолиятини амалга ошириш учун барқарор бирлашуви.**

